

Una exposició analitza la instrumentalització
que va fer la dictadura franquista del poeta de Folgueroles

El Verdaguer segrestat

TONI COROMINA
Folgueroles

L'exposició *Verdaguer segrestat. L'apropiació del mite durant el franquisme*, que es pot veure a l'Ajuntament de Folgueroles fins al 27 d'agost, explica la instrumentalització que la dictadura va fer del poeta, "aprofitant que va ser una figura transversal ben vista per la dreta i per l'esquerra", segons l'historiador Carles Puigferrat, autor dels treballs d'investigació que ara es poden consultar en forma d'articles, imatges, enregistraments i cartes. Comissariada pel mateix Puigferrat i per Carme

Torrents, directora de la Fundació Verdaguer, l'exposició es podrà contemplar a la Casa Museu de Vil·la Joana (Vallvidrera) a partir del setembre, i després al Museu d'Història de Catalunya.

Un dels episodis més destacats de l'apropiació va ser el centenari del naixement del poeta (1945), amb un acte ostentós organitzat per la Falange a la plaça de Folgueroles, presidit pel governador civil Correa Veglison i amb gran profusió de camises blaves. Aquell any, Llorenç Riber, membre de la Reial Acadèmia Espanyola, va escriure que "la commemoració no tindria cap significa-

ció si no fos per demostrar que en la llengua de Catalunya es pot fer molt goig a Espanya i que en català es pot predicar un espanyolisme robust i generós". Segons Puigferrat, l'objectiu franquista per portar Verdaguer al seu molí "era estrictament polític, no la promoció de la cultura catalana. De fet, durant la postguerra només es van autoritzar edicions escrites en català prefabrià, i es va presentar com una antigalla que escrivia en una llengua no moderna".

El 1952 diversos intel·lectuals catalans es van anticipar -en cercles privats- a les celebracions oficials del cinquantenari de la

REVISTA LA ESTAFETA LITERÀRIA

Il·lustració de Verdaguer

mort del poeta, mentre a Folgueroles s'iniciava la Festa Verdaguer sota la tutela del delegat local de Falange. Mesos després, el maig del 1953, el Liceu va acollir l'estrena de l'òpera *Canigó*, promoguda pel governador civil Felipe Acedo, per associar el poema èpic a la reconquesta. Altres fites que el franquisme va fer seves van ser l'obertura del Museu de Vil·la Joana (1963) i la de la Casa Museu de Folgueroles (1967).

Per Carme Torrents, la usurpació de Verdaguer ha provocat tanta confusió que "faran falta generacions senceres per ressituar-lo en la normalitat com el gran poeta romàntic català. Avui, en ambients intel·lectuals i artístics, se'l defuig com a literat i se l'associa amb un capellà retrògrad. A Verdaguer li pesa massa la sotana. Per sort, estan apareixent artistes com Roger Mas que s'hi acosten amb una mirada *desacomplexada* i donen valor a la seva obra". ●